CCE RR/PR/NSR/NSPR(B)/777/3014

B

ಮಾರ್ಚ್/ಏಪ್ರಿಲ್ 2024 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ – 1

MARCH/APRIL 2024 EXAMINATION-1

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 85-M

Code No. : 85-M

CCE RR/PR/NSR/NSPR
Reduced Syllabus

Question Paper Serial No.

ವಿಷಯ : ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

Subject : SOCIAL SCIENCE (समाज विज्ञान)

(ಮರಾಠಿ ಮಾಧ್ಯಮ / Marathi Medium)

(ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್. / ಎನ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಆರ್.)

(Regular Repeater / Private Repeater / NSR / NSPR)

ದಿನಾಂಕ : 27. 03. 2024] [Date : 27. 03. 2024

ಸಮಯ : ಬೆಳಗ್ಗೆ 10-15 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರವರೆಗೆ] [Time : 10-15 A.M. to 1-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80] [Max. Marks : 80

27. 03. 2024

Cut here/ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER
प्रश्नपत्रिका येथून कापून उघडा.

येथून कापा.

Tear here

विद्यार्थ्यांना सामान्य सूचना :

1. प्रश्नपत्रिकेमध्ये 38 प्रश्न आहेत.
2. प्रश्नपत्रिका ही विरुद्ध बाजूच्या आच्छादनाने सील (बंद) करण्यात आली आहे. परीक्षा सुरू झाल्यावर उजव्या बाजूने कापून तुम्हाला ती प्रश्नपत्रिका उघडावयाची आहे. **(बाणाच्या खुणेच्या ठिकाणातून कापून प्रश्नपत्रिका उघडा)** डाव्या बाजूने कापून प्रश्नपत्रिका उघडू नका. प्रश्नपत्रिकेमधील सर्व प्रश्न असलेली पाने व्यवस्थित आहेत की नाहीत ते तपासून पहा.
3. प्रश्नांसाठी दिलेल्या सूचनांचे पालन करा.
4. उजव्या बाजूच्या कडेला (काठावर) असलेली संख्या ही त्या प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शविते.
5. प्रश्नांची उत्तरे सोडविण्यासाठी दिलेला जास्तीत जास्त वेळ प्रश्नपत्रिकेच्या पृष्ठावर वरील भागात दिलेला आहे. त्यामध्ये प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनिटे समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.
6. तुम्हाला देण्यात आलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) आणि तुमच्या प्रवेशपत्रावर छापलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) दोन्ही एकच आहे. याची खात्री करुन घ्या.

I. खालील प्रत्येक प्रश्नाला किंवा अपूर्ण वाक्यांशाला चार बहुपर्यायी उत्तरे दिलेली आहेत. बरोबर असलेला पर्याय निवडून त्याच्या इंग्रजी मुळाक्षरासह पूर्ण उत्तर दिलेल्या उत्तर पत्रिकेमध्ये लिहा : **8 × 1 = 8**

1. पंजाब हे ब्रिटिश साम्राज्यात याने विलिन केले

   (A) डलहौसी

   (B) वेलस्ली

   (C) रॉबर्ट क्लाईव्ह

   (D) कॉर्नवॉलिस

2. आर्य समाजाचे संस्थापक –

   (A) ॲनी बेझंट

   (B) जोतिबा फूले

   (C) राजाराम मोहन राय

   (D) दयानंद सरस्वती

3. द्विपकल्पीय पठारावर जास्त प्रमाणात आढळून येणारा मातीचा प्रकार हा आहे.

(A) काळी माती

(B) लाल माती

(C) गाळाची माती

(D) वाळवंटी माती

4. ''एखाद्या देशाच्या राष्ट्रीय उत्पन्नामध्ये दीर्घकाळपर्यंत निरंतर वाढ होण्याच्या प्रक्रियेला आर्थिक विकास म्हणतात.'' अशी व्याख्या यानी केली.

(A) कोलीन क्लार्क

(B) अमार्त्य सेन

(C) बाल्डविन

(D) महबूब अल् हक्

5. कोणत्या मातीला रेगूर मृदा (माती) असे म्हणतात ?

(A) लाल माती

(B) काळी माती

(C) गाळाची माती

(D) वाळवंटी माती

6. बालकांचा सहाय्यक क्रमांक हा आहे.

(A) 1089 (B) 1098

(C) 101 (D) 108

7. संयुक्त राष्ट्रसंघटनेने (UNO) मानवी हक्कांची घोषणा केलेले वर्ष –

(A) 1947 (B) 1945

(C) 2007 (D) 1948

8. प्रत्येक वर्षी 'जागतिक ग्राहक दिन' या दिवसी साजरा करतात.

(A) 15 मार्च

(B) 10 डिसेंबर

(C) 11 जुलै

(D) 5 जून

II. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात / शब्दात उत्तरे लिहा : 8 × 1 = 8

9. वेलस्ली आपल्या पदाचा राजीनामा देऊन इंग्लंडला परत का गेला ?

10. बंगालची फाळणी कोणी केली ?

11. पंचशील तत्वावर स्वाक्षरी केलेल्या भारताच्या पंतप्रधानांचे नाव लिहा.

12. सामाजिक स्तर म्हणजे काय ?

13. कोणत्या घटना दुरुस्ती कायद्यानुसार पंचायत राज संस्था अस्तित्वात आल्या ?

14. विहिरीने पाणी पुखठा ही फार महत्वाची पाणी पुरवठ्याची पद्धत आहे. का ?

15. 'विकेंद्रिकरण'' म्हणजे काय ?

16. ''सध्याच्या दिवसात टेली शॉपींग फार लोकप्रिय झाले आहे.'' का ?

III. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी दोन ते चार वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : 8 × 2 = 16

17. भारतातील साक्षरतेचे प्रमाण वाढविण्यासाठी सरकार कसे प्रयत्न करित आहे ?

किंवा

जागतीक शांततेसाठी पंचशील तत्वे कशी उपयुक्त ठरतात ?

18. सामाजिक स्तर सार्वत्रिक कसा आहे ?

किंवा

दंगलवर नियंत्रण कसे ठेवू शकतो ?

19. जुनागढ संस्थान भारतीय संघराज्यात कसे विलीन झाले ?

20. ब्रिटिश राजवटी काळात भारतीय सैनिक हे ब्रिटिश प्रशासनाचा पाया ठरले होते. समर्थन करा.

21. ''भारतीय शेती ही मान्सून बरोबरचा जुगार आहे.'' कशी ?

22. ''सध्याच्या वर्षात अरण्याचे क्षेत्र कमी होत आहे.'' का ?

23. ''महिला स्व-सहाय्य संघ हे महिलांच्या सबलिकरणास पाठींबा देतात.'' समर्थन करा.

24. पैशांची बचत करण्यास पोस्ट ऑफिस कशी मदत करतात ?

IV. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी सहा वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : **9 × 3 = 27**

25. बँका ग्राहकाना कशी सेवा देतात ?

किंवा

ग्राहक संरक्षण कायदा ग्राहकाना कसा मदत करतो ?

26. वॉरन हेस्टींग्जने अंमलात आणलेल्या न्यायव्यवस्थेचे वर्णन करा.

किंवा

भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीत क्रांतीकारकांची चळवळ (पद्धत) कशी वेगळी होती ?

27. आर्थिक विकासात वाहतूकीची भूमिका फार महत्वाची आहे. कशी ?

किंवा

भारतातील उद्योगधंद्यांच्या स्थायीकरणावर पुष्कळ घटक प्रभाव पाडतात. कसे ?

28. सार्वजनिक अर्थव्यवस्थेचे महत्व वर्णन करा.

किंवा

ग्रामिण विकासासाठी आवश्यक उपक्रम काय आहेत ?

29. कित्तूरच्या स्वातंत्र्यासाठी संगोळ्ळी रायण्णाची भूमिका फार महत्वाची आहे. समर्थन करा.

30. ॲनी बेझंट यानी थिऑसॉफिकल सोसायटीचे उपक्रम सुरू केले आणि त्याला नवे चैतन्य दिले. समर्थन करा.

31. ''सुरवातीपासून भारताचे रशियाशी मैत्रीचे संबंध आहेत.'' वर्णन करा.

32. असंघटित कामगार अनेक समस्याना सामोरे जातात. कसे ?

33. सदाहरित अरण्ये ही वाळवंटी अरण्यापेक्षा वेगळी कशी ?

V. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी आठ वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : **4 × 4 = 16**

34. जालियनवाला बाग हत्याकांडचे वर्णन करा.

किंवा

भारतातील ब्रिटिश शिक्षणाच्या परिणामांचे वर्णन करा.

35. ''भारतीय स्वातंत्र्याचे पहिले युद्ध अपयशी ठरले.'' का ?

36. 'सध्याच्या दिवसात भारतातील महिलांचा दर्जा सुधारत आहे.'' समर्थन करा.

37. 'चक्रीवादळे धोकादायक आहेत.' समर्थन करा.

VI. 38. **भारताच्या नकाशाचा आराखडा काढा आणि त्यामध्ये खालील ठिकाणे दाखवा :**

1 + 4 = 5

a) कोंकण किनारपट्टी

b) नर्मदा नदी

c) विशाखापट्टणम्

d) अमृतसर

फक्त अंध विद्यार्थ्यांसाठी पर्यायी प्रश्न : (प्रश्न संख्या 38 च्या एवजी)

नदी खोऱ्यातील बहुउद्देशीय योजनेचे प्रमुख उद्देश लिहा. **5**

DO NOT WRITE ANYTHING HERE